

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
КАФЕДРА ПРАВОЗНАВСТВА**

**ДЕРЖАВНІ СТАНДАРТИ ОСВІТИ І НАЦІОНАЛЬНЕ ОСВІТНЄ
ЗАКОНОДАВСТВО**

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
підготовки магістра
спеціальності 081 «Право»

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: **Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»**

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: **Лаврик Г. В.** – д. ю. н., професор, завідувач кафедри правознавства Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;
Терела Г. В. – к. і. н., доцент кафедри правознавства Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Год Б. В. – д. п. н., професор, завідувач кафедри всесвітньої історії та методики викладання історії Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;

Геєць І. В. – к. ю. н., доцент кафедри політології та права Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя.

Обговорено і схвалено
на засіданні кафедри правознавства
протокол № 5 від 24 грудня 2015 р.
Завідувач кафедри _____ проф. Лаврик Г.В.

УЗГОДЖЕНО
На засіданні науково-методичної групи
напряму підготовки/спеціальності
протокол № 2 від 24 грудня 2015 р.
Голова науково-методичної групи
_____ проф. Лаврик Г.В.

СХВАЛЕНО
Голова науково-методичної ради
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський
університет економіки і торгівлі»
«__» _____ 2016 р.
_____ проф. Рогоза М.Є.

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки «магістра» спеціальності 081 «Право».

Формування нормативно-правової бази освіти є одним з основних факторів, які можуть забезпечити можливість реалізації прав громадян на освіту. Тому формування дієвої законодавчої бази сфери освіти, своєчасне внесення змін до чинних нормативно-правових актів, а також реалізація вже прийнятих законів – актуальне, важливе і надто складне державне завдання. Одним із напрямків його виконання є максимальне наближення положень законодавства до безпосередніх споживачів освітніх послуг у вищій школі – студентів, аспірантів, здобувачів.

За роки незалежності України сформовано основне законодавче поле освітянської галузі, розроблено нормативно-правову базу для становлення і розвитку національної системи освіти. Міністерством освіти і науки України спільно з Академією педагогічних наук України продовжується робота над стандартизацією змісту освіти. Здійснюються системні зміни, спрямовані на гуманізацію та демократизацію освіти. Оновлюються і розробляються нові нормативно-правові акти у галузі освіти. Ведеться робота над удосконаленням нормативної бази з питань ліцензування, атестації та акредитації навчальних закладів. Безумовно, це потребує від магістрів орієнтації в сучасному правовому регулюванні освітянської діяльності.

Програма навчальної дисципліни «Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство» визначає можливість системного вивчення норм права, які регулюють освітню діяльність держави та систему освіти України, педагогічні, майнові, управлінські, фінансові, трудові правовідносини, що виникають між учасниками освітнього процесу.

Програму навчальної дисципліни розроблено на основі чинного законодавства України з урахуванням змін, обумовлених реформуванням освітньої галузі та формуванням правової Української держави. До програми навчальної дисципліни включено всі основні теми навчальної дисципліни, які охоплюють як теоретичні проблеми стану національного освітнього законодавства, так і положення чинних нормативно-правових актів та практики їх застосування. Навчальна програма навчальної дисципліни «Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство» складається із 14 тем, а також списку основної, нормативної та додаткової літератури.

Предметом навчальної дисципліни «Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство» є національне освітнє законодавство у всіх своїх виявах: як галузь законодавства та як наука, що вивчає освітні правовідносини.

Міждисциплінарні зв'язки визначаються інтегральним характером навчальної дисципліни, міждисциплінарним дискурсом; тісним зв'язком з комплексом базових та гуманітарних, а також юридичних дисциплін. Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство – комплексна галузь

законодавства, що поєднує в собі як суто освітні, так і майнові, управлінські, фінансові, трудові правовідносини, що виникають між учасниками освітнього процесу. Програма навчальної дисципліни враховує набуті студентами знання під час вивчення курсів «Соціологія», «Юридична деонтологія», «Теорія держави і права», галузевих юридичних дисциплін, а саме: конституційного, адміністративного, цивільного, господарського, трудового, фінансового права.

Пропонована навчальна програма навчальної дисципліни «Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство» структурована згідно з особливостями організації навчального процесу і складається з двох логічно взаємопов'язаних модулів. Важливу роль програма відводить питанням, які присвячені з'ясуванню базових понять та джерел освітнього законодавства, дослідженню сучасних тенденцій розвитку освітніх правовідносин.

Навчальна програма навчальної дисципліни складається з таких модулів:

Модуль 1. Державні стандарти освіти. Управлінські, майнові, фінансові, трудові відносини в освітній галузі.

Модуль 2. Організаційно-правові засади та структура системи освіти. Міжнародне освітнє право.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою викладання** навчальної дисципліни «Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство» є формування у майбутніх магістрів - юристів системи знань про правове регулювання системи освіти в Україні, про втілення в освітніх нормах та практиці їх реалізації забезпечення права людини на освіту.

1.2. **Основними завданнями** вивчення навчальної дисципліни «Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство» є ознайомлення студентів із найважливішими джерелами освітнього законодавства та засвоєння їх фундаментальних положень, формування вмінь і навичок самостійного пошуку необхідних нормативно-правових актів та правильного їх використання.

1.3. **Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:**

знати:

- базові поняття національного освітнього законодавства;
- сучасні тенденції розвитку освітніх правовідносин;
- організаційно-правові засади діяльності освітніх закладів;
- права та обов'язки учасників навчально-виховного процесу;
- систему джерел освітнього законодавства;

вміти:

- знаходити і добирати необхідну освітньо-правову інформацію;
- користуватися першоджерелами освітнього законодавства;
- тлумачити статті нормативно-правових актів про освіту;
- юридично обґрунтовано підходити до вирішення питань застосування права;
- кваліфікувати освітньо-правові ситуації;

– застосовувати набуті практичні навички для безпосередньої участі в соціально-трудовах відносинах на освітянській ниві.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин, 3 кредити ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Модуль 1

Державні стандарти освіти. Управлінські, майнові, фінансові, трудові відносини в освітній галузі

Тема 1. Державна політика у галузі освіти

Право на освіту. Зміст права на освіту. Державні гарантії прав громадян України у сфері освіти.

Організаційні засади державної політики в галузі освіти. Способи вироблення і закріплення державної політики. Принципи державної політики в галузі освіти. Державні гарантії пріоритетності освіти. Державні програми розвитку освіти.

Робота над стандартизацією змісту освіти. Стандарти освітньої діяльності. Освітні рівні та ступені (кваліфікації).

Тема 2. Загальна характеристика освітнього законодавства України

Сутність і роль національного освітнього законодавства. Ознаки та особливості освітнього законодавства. Систематизація освітнього законодавства. Джерела освітнього законодавства. Конституція України про право на освіту та його гарантії. Міжнародно-правові акти про освіту. Закони України про освіту в системі джерел освітнього законодавства. Підзаконні нормативні акти. Акти Міністерства освіти і науки України. Локальні акти.

Поняття і структура освітніх правовідносин. Види освітніх правовідносин. Суб'єкти та об'єкти освітніх правовідносин. Особливості правового регулювання освітніх правовідносин.

Тема 3. Управління в галузі освіти в Україні

Загальна характеристика управлінських відносин в освітній галузі.

Система і повноваження органів управління освітою. Компетенція органів державної влади у сфері освіти. Державні органи управління освітою: Міністерство освіти і науки України; центральні органи виконавчої влади, яким підпорядковуються навчальні заклади; місцеві органи управління освітою.

Компетенція органів місцевого самоврядування в галузі освіти. Правове регулювання відносин між органами місцевого самоврядування і освітніми навчальними закладами.

Правові основи управління освітнім навчальним закладом. Компетенція і відповідальність освітнього навчального закладу. Управління державними та комунальними освітніми закладами. Особливості управління недержавними освітніми закладами.

Система забезпечення якості освіти. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. Незалежні установи оцінювання та забезпечення якості вищої освіти.

Органи громадського самоврядування в освіті.

Тема 4. Правове регулювання майнових відносин у галузі освіти

Організаційно-правова форма закладів освіти.

Право власності та інші речові права освітнього навчального закладу. Порядок формування майна закладів освіти. Правовий режим майна освітніх закладів. Право оперативного управління освітніх закладів державної та комунальної форм власності. Розпорядження майном та коштами. Передання в оренду майна навчальних закладів.

Матеріально-технічна база навчального закладу. Право навчального закладу на земельні ділянки та інше нерухоме майно. Право навчального закладу на об'єкти права інтелектуальної власності. Платні додаткові освітні послуги державних та комунальних навчальних закладів. Підприємницька діяльність освітнього закладу.

Тема 5. Правові засади фінансування освіти

Загальна характеристика правових засад фінансування освіти. Видатки на освіту. Закон України «Про освіту» про фінансування освітніх навчальних закладів.

Порядок фінансування державних закладів. Розподіл видатків на освіту між ланками бюджетної системи України. Бюджетні асигнування на освіту. Сталий фонд (ендаумент) вищого навчального закладу

Додаткові джерела фінансування освіти. Кошти, одержані навчальними закладами, за навчання, підготовку, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів відповідно до укладених договорів; плата за надання додаткових освітніх послуг; кошти, одержані за науково-дослідні роботи (послуги) та інші роботи, виконані навчальним закладом на замовлення підприємств, установ, організацій та громадян; доходи від реалізації продукції навчально-виробничих майстерень; дивіденди від цінних паперів; валютні надходження; добровільні грошові внески, матеріальні цінності, одержані від підприємств, установ, організацій, окремих громадян.

Фінансування фундаментальних та пошукових наукових досліджень, наукових програм, проєктів державного значення у вищих навчальних закладах, науково-дослідних установах системи освіти.

Особливості оподаткування освітніх закладів.

Тема 6. Правове регулювання трудових відносин освітян

Принцип єдності та диференціації правового регулювання трудових відносин з педагогічними та науково-педагогічними працівниками. Особливості порядку наймання і звільнення педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів освіти, що є у державній власності. Конкурс як форма відбору кандидатів на посади викладачів. Контрактна форма наймання керівників закладів освіти та порядок її застосування. Порядок проведення атестації педагогічних працівників. Загальні вимоги до кваліфікаційних категорій та педагогічних звань. Реалізація рішень атестаційної комісії. Припинення трудового договору. Порядок звільнення з роботи. Відсторонення працівника від роботи.

Особливості регулювання робочого часу та часу відпочинку працівників закладів освіти. Скорочений робочий час. Чергування. Облік робочого часу. Поняття відпочинку та його види. Порядок надання щорічної основної відпустки тривалістю до 56 к. д. керівним, педагогічним та науково-педагогічним працівникам.

Організація оплати праці в закладах освіти. Розподіл посад педагогічних, науково-педагогічних та керівних працівників установ освіти за розрядами єдиної тарифної сітки. Порядок визначення посадових окладів керівних та інших працівників установ освіти, посадові оклади яких встановлюються залежно від кількості учнів (вихованців, дітей). Умови роботи викладачів з погодинною оплатою праці. Доплати і надбавки. Гарантійні виплати і доплати.

Тема 7. Договірні відносини у галузі освіти

Поняття та значення договірних відносин у галузі освіти, сфера застосування. Договір про надання освітніх послуг. Типовий договір про навчання, підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації або про надання додаткових освітніх послуг навчальними закладами. Сторони, форма та зміст освітянського договору.

Порядок укладення та зміни договору про надання освітніх послуг. Порядок зміни освітянського договору. Порядок припинення договору про надання освітніх послуг у зв'язку із завершенням його строку. Порядок дострокового припинення освітянського договору з ініціативи його сторін, з ініціативи третіх осіб.

Договірне здійснення наукової та науково-дослідної роботи у системі вищої освіти. Договір на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт.

Поняття та сфера застосування міжнародних договорів у галузі освіти.

Модуль 2

Організаційно-правові засади та структура системи освіти.

Міжнародне освітнє право

Тема 8. Система дошкільної освіти

Загальна характеристика дошкільної освіти. Завдання дошкільної освіти. Види дошкільних навчальних закладів.

Правовий статус дошкільного навчального закладу. Управління дошкільним освітнім закладом. Організація діяльності дошкільного навчального закладу.

Організація освітнього процесу в дошкільному закладі. Державні освітні стандарти. Освітні програми. Форми отримання освіти. Загальні вимоги до змісту освіти і організації освітнього процесу. Час навчання та час відпочинку. Дисципліна освітнього процесу.

Учасники освітнього процесу в системі дошкільної освіти. Правовий статус дитини. Правове становище батьків. Права, обов'язки та соціальні гарантії педагогічних працівників.

Тема 9. Система загальної середньої та позашкільної освіти

Загальна характеристика загальної середньої та позашкільної освіти. Завдання загальної середньої та позашкільної освіти. Види освітніх закладів.

Правовий статус загальноосвітнього навчального закладу. Управління освітніми закладами системи загальної середньої та позашкільної освіти. Організація діяльності середніх закладів освіти. Порядок створення, реорганізації та ліквідації навчально-виховних закладів.

Умови та порядок прийому до навчальних закладів. Порядок прийому учнів до загальноосвітніх навчальних закладів на конкурсній основі. Нормативи граничної наповнюваності класів, груп, гуртків та нормативи поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у середніх закладах освіти.

Організація навчально-виховного процесу в загальноосвітньому навчальному закладі. Державні освітні стандарти. Освітні програми. Форми отримання освіти. Форма екстернату в загальноосвітньому навчальному закладі. Загальні вимоги до змісту освіти і організації освітнього процесу. Час навчання та час відпочинку. Дисципліна освітнього процесу.

Права та обов'язки учасників навчально-виховного процесу. Правовий статус учня. Правовий статус батьків. Права, обов'язки та соціальні гарантії педагогічних працівників.

Тема 10. Система професійно-технічної освіти

Загальна характеристика професійно-технічної освіти. Завдання професійно-технічної освіти. Види професійно-технічних навчальних закладів.

Правовий статус професійно-технічного навчального закладу. Порядок створення, реорганізації та ліквідації професійно-технічних навчальних закладів. Управління професійно-технічними навчальними закладами. Організація діяльності професійно-технічного навчального закладу. Громадське самоврядування у професійно-технічному навчальному закладі.

Організація навчально-виховного процесу у професійно-технічному навчальному закладі. Державний стандарт професійно-технічної освіти. Освітні програми. Форми отримання освіти. Загальні вимоги до змісту освіти і організації освітнього процесу.

Права та обов'язки учасників навчально-виховного процесу. Права учнів, слухачів професійно-технічного навчального закладу. Реалізація права на здобуття професійно-технічної освіти. Порядок прийняття громадян до професійно-технічних навчальних закладів. Права, обов'язки та соціальні гарантії педагогічних працівників.

Тема 11. Правове регулювання вищої освіти

Загальна характеристика вищої освіти. Завдання вищої освіти. Типи вищих навчальних закладів.

Правовий статус вищого навчального закладу. Принципи діяльності, основні права та обов'язки вищого навчального закладу. Порядок утворення, реорганізації та ліквідації вищих навчальних закладів. Структурні підрозділи ВНЗ. Управління вищим навчальним закладом. Організація діяльності вищого навчального закладу. Ліцензування освітньої діяльності. Акредитація освітньої програми. Автономія та самоврядування ВНЗ.

Організація навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі. Державні стандарти вищої освіти. Освітні програми. Форми отримання вищої освіти. Загальні вимоги до змісту освіти і організації освітнього процесу. Освітня діяльність вищого навчального закладу. Наукова діяльність вищого навчального закладу.

Учасники освітнього процесу у вищих навчальних закладах, їх права та обов'язки. Правовий статус студента. Доступ до вищої освіти, прийом, відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у вищих навчальних закладах. Правовий статус науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників вищих навчальних закладів.

Тема 12. Підвищення кваліфікації та перепідготовка кадрів

Завдання підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів. Порядок підготовки науково-педагогічних, педагогічних і наукових кадрів в Україні. Післядипломна освіта, підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників.

Докторантура, аспірантура. Відкриття та ліквідація аспірантури і докторантури при вищих навчальних закладах. Правовий статус аспіранта,

докторанта. Права та обов'язки аспірантів, докторантів. Порядок надання творчих відпусток для завершення дисертацій. Положення про порядок проведення кандидатських іспитів.

Проходження стажування викладачами вузів.

Тема 13. Правове регулювання наукової, науково-педагогічної та інноваційної освітньої діяльності

Законодавство про наукову, науково-педагогічну та інноваційну освітню діяльність. Державне регулювання та управління в науковій та науково-педагогічній діяльності.

Правовий статус суб'єктів наукової та науково-педагогічної діяльності. Державні гарантії щодо діяльності наукових і науково-педагогічних працівників. Захист права інтелектуальної власності в науковій діяльності.

Основні завдання і напрямки модернізації національної освіти. Освіта як складова частина інвестиційної політики. Особливості інноваційної освітньої діяльності. Умови здійснення освітніх інновацій. Організація та проведення педагогічного експерименту. Розповсюдження та застосування інновацій у системі освіти.

Тема 14. Міжнародне освітнє право і правові аспекти входження української освіти у світовий освітній простір

Загальна характеристика міжнародного освітнього права. Основні принципи та джерела міжнародного освітнього права. Особливості співвідношення між системою національного законодавства та міжнародно-правової бази у сфері освіти. Міжнародне співробітництво і зовнішньоекономічна діяльність держав у сфері освіти.

Європейський освітньо-правовий простір. Загальна характеристика зони європейської вищої освіти. Проблеми та перспективи процесу створення загальноєвропейського простору вищої освіти. Загальноєвропейський простір вищої освіти (ЕНЕА) і загальноєвропейський простір дослідження (ERA). Болонський процес. Правові аспекти участі України у Болонському процесі.

Правове регулювання освітнього простору країн СНД.

Імплементация міжнародно-правових норм в українське освітнє законодавство. Загальні засади проведення порівняльно-правових досліджень у області освітнього законодавства України та зарубіжних країн. Особливості реалізації Україною Спільної декларації про гармонізацію архітектури європейської системи вищої освіти.

2. Рекомендована література:

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30 (23. 07. 96). – Ст. 141.
2. Бюджетний кодекс України : Закон України від 8 липня 2010 р. № 2456-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 50-51 (24. 12. 2010) – Ст. 572.
3. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. № 436-IV // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11 (28. 03. 2003). – Ст. 462.
4. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10 грудня 1971 р. № 322-VIII: офіційний текст зі змінами та доповненнями станом на 5 січня 2012 року. – К. : Форум, 2012. – 168 с.
5. Податковий кодекс України : Закон України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13 (08. 04. 2011), № 13-14, № 15-16, № 17. – Ст. 112.
6. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11 (28. 03. 2003). – Ст. 461.
7. Про вищу освіту : Закон України від 1 липня 2014 р. № 1556-VII // Офіційний вісник України. – 2014. – № 63 (15. 08. 2014). – Ст. 1728.
8. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень : Закон України від 1 липня 2004 р. № 1952-IV // Офіційний вісник України. – 2004. – № 30 (13. 08. 2004). – Том 1. – Ст. 1993.
9. Про загальну середню освіту : Закон України від 13 травня 1999 р. № 651-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 28 (16. 07. 1999). – Ст. 230.
10. Про інноваційну діяльність : Закон України від 4 липня 2002 р. № 40-IV // Офіційний вісник України. – 2002. – № 31 (16.08. 2002). – Ст. 1447.
11. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 2 березня 2015 р. № 222-VIII // Офіційний вісник України. – 2015. – № 25 (07. 04. 2015). – Ст. 722.
12. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26 листопада 2016 р. № 848-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 3 (15. 01. 2016). – Ст. 25.
13. Про освіту : Закон України від 23 травня 1991 р. № 1060-XII // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 34 (20. 08. 1991). – Ст. 451.
14. Про позашкільну освіту : Закон України від 22 червня 2000 р. № 1841-III // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 46 (17. 11. 2000). – Ст. 393.
15. Про професійно-технічну освіту : Закон України від 10 лютого 1998 р. № 103/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 26 (30. 06. 1999). – Ст. 218.
16. Національна доктрина розвитку освіти : затв. Указом Президента України від 17 квітня 2002 р. № 347/2002 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 16. – Ст. 860.
17. Державна національна програма «Освіта: Україна ХХІ століття» : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 9 листопада 1993 р.

- № 896 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/896-93-п/print1329817745039704>
18. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392 // Урядовий кур'єр. – 2012. – № 19 (01. 02. 2012).
 19. Державний стандарт початкової загальної освіти : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 р. № 468 // Урядовий кур'єр. – 2011. – № 33. – Ст. 1378.
 20. Державний стандарт початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2013 р. № 607 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 68 (13. 09. 2013). – Ст. 2472.
 21. Положення про Державну інспекцію навчальних закладів України : затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. № 538 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 85 (31. 10. 2014). – Ст. 2395.
 22. Положення про дошкільний навчальний заклад : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 12 березня 2003 р. № 305 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11 (28. 03. 2003). – Ст. 476.
 23. Положення про загальноосвітній навчальний заклад : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. № 778 // Офіційний вісник України. – 2010. – № 65 (06. 09. 2010). – Ст. 229.
 24. Положення про Міністерство освіти і науки України : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2016 р. № 630 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 95 (05. 12. 2014). – Ст. 2729.
 25. Положення про навчання студентів та аспірантів, стажування наукових і науково-педагогічних працівників у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 р. № 411 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 28 (22. 04. 2011). – Ст. 1195.
 26. Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 1 березня 1999 р. № 309 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 9 (19. 03. 1999). – Ст. 71.
 27. Положення про професійно-технічний навчальний заклад : постанова Кабінету Міністрів України від 5 серпня 1998 р. № 1240 // Офіційний вісник України. – 1998. – № 31 (20. 08. 1998). – Ст. 125.
 28. Положення про ступеневу професійно-технічну освіту : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 3 червня 1999 р. № 956 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 23 (25. 06. 1999). – Ст. 30.
 29. Положення про центр розвитку дитини : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 5 жовтня 2009 р. № 1124 // Офіційний вісник України. – 2009. – № 82 (02. 11. 2009). – Ст. 2772.
 30. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти: постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 // Офіційний вісник України. – 2007. – № 7 (02. 02. 2016). – Ст. 345.

31. Про утворення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти: постанова Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : № 244 <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248135125>
32. Ліцензійні умови надання освітніх послуг у сфері вищої освіти : затв. наказом Міністерства освіти і науки України від 24 грудня 2003 р. № 847 (у редакції наказу МОНмолодьспорту від 29 листопада 2011 р. № 1377) // Офіційний вісник України. – 2011. – № 100 (30. 12. 2011). – Ст. 3671.
33. Ліцензійні умови надання освітніх послуг у сфері дошкільної освіти : затв. наказом Міністерства освіти і науки України від 24 грудня 2003 р. № 847 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 3 (06. 02. 2004). – Ст. 154.
34. Ліцензійні умови надання освітніх послуг у сфері загальної середньої освіти : затв. наказом Міністерства освіти і науки України від 24 грудня 2003 р. № 847 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 3 (06. 02. 2004). – Ст. 154.
35. Ліцензійні умови надання освітніх послуг у сфері позашкільної освіти : затв. наказом Міністерства освіти і науки України від 24 грудня 2003 р. № 847 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 3 (06. 02. 2004). – Ст. 154.
36. Ліцензійні умови надання освітніх послуг у сфері професійно-технічної освіти : затв. наказом Міністерства освіти і науки України від 24 грудня 2003 р. № 847 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 3 (06. 02. 2004). – Ст. 154.
37. Положення про вечірню (змінну) середню загальноосвітню школу : затв. наказом Міністерства освіти України від 9 квітня 1997 р. № 106 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0169-97>.
38. Положення про вище професійне училище та центр професійно-технічної освіти : затв. наказом Міністерства освіти і науки України від 20 червня 2000 р. № 225 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 30 (11. 08. 2000). – Ст. 1293.
39. Положення про дитячі будинки і загальноосвітні школи-інтернати для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування : затв. наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, Міністерства соціальної політики України від 10 вересня 2012 р. № 995/557 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 76 (15. 10. 2012). – Ст. 3087.
40. Положення про дошкільний навчальний заклад сімейного типу : затв. наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 25 листопада 2011 р. № 1368 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 100 (30. 12. 2011). – Ст. 3669.
41. Положення про експериментальний загальноосвітній навчальний заклад : затв. наказом Міністерства освіти України від 20 лютого 2002 р. № 114 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 20 (31. 05. 2002). – Ст. 1006.
42. Положення про екстернат у загальноосвітніх навчальних закладах : затв. наказом Міністерства освіти і науки України від 19 травня 2008 р. № 431 // Офіційний вісник України. – 2008. – № 41 (17. 06. 2008). – Ст. 1377.
43. Порядок державної атестації дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів : затв. наказом Міністерства освіти і науки України від 30 січня 2015 р. № 67 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 16 (06. 03. 2015). – Ст. 426.

44. Порядок надання платних освітніх послуг державними та комунальними навчальними закладами : затв. наказом Міністерства освіти і науки України, Міністерства економіки України, та Міністерства фінансів України від 23 липня 2010 року № 736/902/758 // Офіційний вісник України. – 2010. – № 94 (17. 12. 2010). – Ст. 3367.
45. Про затвердження Класифікатора галузей законодавства України : наказ Міністерства юстиції України від 2 червня 2004 р. № 43/5 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minjust.gov.ua/0/8268>.
46. Про затвердження Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності : наказ Міністерства освіти і науки України від 7 листопада 2000 р. № 522 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 1 (26. 01. 2001). – Ст. 52.
47. Про створення Ліцензійної комісії Міністерства освіти і науки України: Наказ Міністерства освіти і науки України від 16 лютого 2016 р. № 125 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/50311/
48. Конвенція про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні (11 квітня 1997 року) // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/994_308
49. Спільна декларація міністрів освіти Європи «Європейський простір у сфері вищої освіти» (Болонья, 19 червня 1999 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_525/card6#Public

Література

Основна

50. Валєєв Р. Г. Освітнє право України : навч. посібник [Електронний ресурс] / Р. Г. Валєєв. – Луганськ, 2011. – С. 226. – Режим доступу : http://www.irf.ua/files/ukr/programs/edu/edu_posibnyk.pdf
51. Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство [текст]: навч. посіб. / Г. В. Лаврик, Г. В. Терела, Т. О. Харченко [та ін.]; за ред. Г. В. Лаврик. – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 208 с.
52. Коваленко Д. В. Теоретико-правові основи освіти [Текст]: навч. посіб. / Д. В. Коваленко. – Харків : Друкарня Мадрид, 2015. – 324 с.
53. Освітнє право: навч. посіб. для студентів гуманітарних ВНЗ / [авт. кол. : В. В. Астахов, К. В. Астахова (мол.), О. Л. Войно-Данчишина та ін.]; за заг. ред. В. В. Астахова; Нар. укр. акад.; Міжнар. фонд «Відродження». – Х. : Вид-во НУА, 2011. – 188 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dSPACE.nua.kharkov.ua/jspui/bitstream/123456789/89/1/osv-pravo-np.pdf>

Додаткова

54. Боголіб Т.М. Фінансове забезпечення розвитку вищої освіти і науки в трансформаційний період. – К., 2006. – 324 с.
55. Боняк В. Освітнєське право: галузь права чи галузь законодавства [Текст] / В. Боняк // Підприємництво, господарство і право. – К. : Товариство з обмеженою відповідальністю «Гарантія», 2004 . – № 11. – С. 69-72.

56. Волосникова Л. М. Правовой статус университетов: история и современность : учеб. пособие [Текст] / Л. М. Волосникова – М. : Норма, 2007. – 208 с.
57. Губерська Н. Л. Адміністративні процедури у сфері вищої освіти: теоретико-правове дослідження [Текст] : монографія / Н. Л. Губерська. – Харків : Панов, 2015. – 507 с.
58. Даниленко Л. Освітній менеджмент: Навчальний посібник / За ред. Л. Даниленко, Л. Карамушки. – К. : Шкільний світ, 2003. – 400 с.
59. Дерев'янку Б. В. Господарсько-правове регулювання надання послуг у сфері освіти [Текст] : монографія / Б. В. Дерев'янку ; Донец. юрид. ін-т МВС України. – Донецьк : Кальміус, 2012. – 526 с.
60. Дерев'янку Б. В. Послуги у сфері освіти: правове регулювання [Текст] : [монографія] / Б. В. Дерев'янку ; Донец. юрид. ін-т М-ва внутр. справ України. – Донецьк : Кальміус, 2013. – 386 с.
61. Документы международного права по вопросам образования / под ред. Г. А. Лукичева и В. М. Сырых. – М. : Готика, 2003. – 560 с. – (Серия «Законодательство об образовании», Т. 1).
62. ДСТУ ISO 9000:2000. Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів. – К. : Держстандарт України, 2001. – 33 с.
63. ДСТУ ISO 9001:2000. Системи управління якістю. Вимоги. – К. : Держстандарт України, 2001. – 25 с.
64. ДСТУ ISO 9004:2000. Системи управління якістю. Настанови щодо поліпшування діяльності. – К. : Держстандарт України, 2001.
65. Європейське освітнє право: навч. посіб. / О. М. Байталюк, М. В. Ворон. – К. : Видавничий дім «Плеяда», 2010. – 59 с.
66. Жилєєв І. Б. Словник-довідник основних понять та визначень українського освітнього законодавства [Текст] / І. Б. Жилєєв, Б. Г. Чижевський. – К. : Нора-Друк, 2011. – 112 с.
67. Журавський В. С. Вища освіта як фактор державотворення і культури в Україні [Текст] / Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Інститут вищої освіти АПН України. – К. : Видавничий Дім «Ін Юре», 2003. – 415 с.
68. Іванюк І. В. Освітня політика : Навч. посібник [Текст] / І. В. Іванюк. – К. : Таксон, 2006. – 226 с.
69. Конституція України : Офіц. текст : Коментар до законодавства України про права та свободи людини і громадянина : навч. посібник [Текст] / Авт. – уклад. М. І. Хавронюк. 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : А.С.К., 2003. – 536 с.
70. Мельничук О. Ф. Право людини на освіту [Текст] : монографія / Ольга Мельничук. – Вінниця : Мерк'юрі-Поділля, 2013. – 439 с.
71. Міжнародна стандартна класифікація освіти, схвалена Генеральною конференцією ЮНЕСКО у листопаді 1997 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.uis.unesco.org/TEMPLATE/pdf/iscled/ISCED_R.pdf
72. Національний освітній глосарій: вища освіта. [Текст] / НАПН України; [авт.-уклад. : І. І. Бабин та ін.; за ред. : Д. В. Табачника, В. Г. Кременя]. – К. : Плеяда, 2011. – 100 с.

73. Ніколаєнко С. Н. Освіта і наука: законодавчі та методологічні основи : навч. посіб. – К. : ІВЦ «Видавництво «Політехніка», 2004. – 280 с.
74. Основи освітнього права та правове регулювання діяльності навчальних закладів в Україні: навч. посіб. / О. М. Байталюк, О. Б. Німко. – К.: Видавничий дім «Плеяди», 2010. – 71 с.
75. Паращенко Л. І. Державне управління розвитком загальної середньої освіти в Україні : методології, стратегії, механізми [монографія] / Л. Паращенко. – К. : Видавництво Майстер книг, 2011. – 536 с.
76. Погребняк С. В. Організаційно-правове забезпечення виховної роботи у вищих закладах освіти [Текст] : монографія / С. В. Погребняк ; Черніг. нац. технол. ун-т. – Чернігів : [б. в.], 2014. – 163 с.
77. Право інтелектуальної власності : Академічний курс : Підручник для студ. вищих навч. закладів / О. А. Підпригора, О. Б. Бутнік-Сіверський, В. С. Дроб'язко та ін. ; за ред. О. А. Підпригори, О. Д. Святоцького. – К. : Видавничий дім «Ін Юре», 2004. – 672 с.
78. Правове регулювання трудових відносин наукових (науково-педагогічних) працівників: Монографія / Ю. В. Баранюк, С. В. Дріжчана, А. В. Скоробагатько та ін. ; відп. ред. Н. М. Хуторян. – К. : ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2005. – 240 с.
79. Правові основи діяльності вищих навчальних закладів: навч. посіб. / О. М. Стороженко, О. Б. Німко. – К. : Видавничий дім «Плеяди», 2010. – 50 с.
80. Савіщенко В. М. Адміністративно-правове забезпечення освіти та науки в Україні [Текст] : монографія / В. М. Савіщенко ; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. – Дніпропетровськ : Ліра, 2015. – 371 с.
81. Сырых В. М. Введение в теорию образовательного права / В. М. Сырых. – М. : Центр образовательного права Минобразования, 2002. – 340 с.
82. Тамм А. Є. Державна політика і управління в освіті [Текст]: підручник / Тамм А. Є., Радченко О. В., Поступна О. В. ; Харк. регіон. ін.-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Х. : Вид-во Асоц. д-рів наук держ. упр., 2011. – 271 с.
83. Управління інтелектуальною власністю : монографія / П. М. Цибульов, В. П. Чеботарьов, В. Г. Зінов, Ю. Суїні; за заг. ред. П. М. Цибульова. – К. : «К.І.С.», 2005. – 448 с.
84. Цивільно-правові договори в сфері освіти: навч. посіб. / Н. О. Давидова, М. В. Ворон. – К. : Видавничий дім «Плеяди», 2010. – 54 с.
85. Шаповал Р. В. Освітня діяльність в Україні: адміністративно-правове дослідження : монографія / Р. В. Шаповал. – Х. : Золота миля, 2011. – С. 33.
86. Шкатулла В. И. Образовательное право : учебн. для вузов / В. И. Шкатулла. – М. : Изд-во НОРМА–ИНФРА-М, 2001. – 688 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Контрольні заходи здійснюються науково-педагогічними працівниками і включають поточний і підсумковий контроль. Об'єктами системи поточного та підсумкового контролю є робота студентів на семінарських (практичних) заняттях та виконаних індивідуальних (домашніх) завдань. Поточний контроль здійснюється при проведенні семінарських (практичних) та індивідуальних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння студентом навчального матеріалу дисципліни.

Під час проведення семінарських занять застосовуються такі методи контролю, як усне та письмове опитування студентів з питань, визначених планом семінарських занять, дискусійне обговорення проблемних питань з теми заняття, письмове складання студентами тестів. При проведенні практичних занять – контроль здійснюється при розв'язуванні окремими студентами біля дошки та «малими групами» комплексу практичних задач і проблемних ситуацій.

Поточний контроль, який застосовується під час індивідуально-консультативних занять, здійснюється за допомогою відповідних тестів в усній або письмовій формі. Такий контроль застосовується по відношенню до тих студентів, які мають поточну заборгованість із поважних причин. Поточний контроль виконання студентами індивідуальних (домашніх) завдань здійснюється за допомогою перевірки викладачем результатів розв'язання розрахункових завдань.

Підсумкове оцінювання знань з дисципліни здійснюється у формі екзамену.

5. Засоби діагностики успішності навчання

Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за результатами поточного контролю знань. Загальна сума набраних балів протягом семестру за поточну успішність максимально складає 100. Академічні успіхи студента визначаються за допомогою системи оцінювання, що використовується в ПУЕТ, з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ЄКТС.

Оцінка «відмінно» (90-100 балів) передбачає, що студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.

Оцінка «дуже добре» (82-89 балів) передбачає, що студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.

Оцінка «добре» (74-81 бал) передбачає, що студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача й самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність;

виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.

Оцінка «задовільно» (64-73 бали) передбачає, що студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.

Оцінка «достатньо» (60-63 бали) передбачає, що студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.

Оцінка «незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю» (35-59 балів) передбачає, що студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

Оцінка «незадовільно з обов'язковим вивченням залікового кредиту» (1-34 бали) передбачає, що студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.